

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KABUL EDİLEBİLİRLİK HAKKINDA KARAR

Başvuru No: 32460/13

Muhyettin ATSIZ / Türkiye

ve diğer 7 başvuru

(bk. ekteki liste)

30 Nisan 2019 tarihinde,

Başkan

Valeriu Grițco

Hâkimler Ivana Jelić,

Darian Pavli,

ve *Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı* Hasan Bakırcı'nın katılımıyla oluşturulan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ("İkinci Bölüm"), Daire olarak toplanarak, ekte bulunan tabloda belirtilen tarihlerde yapılan yukarıda ifade edilen başvuruları, davalı Hükümet tarafından sunulan görüşler ve başvurular tarafından bu görüşlere verilen cevaplar dikkate alınarak, yapılan müzakerelerin ardından aşağıdaki kararı vermiştir:

© T.C. Adalet Bakanlığı, 2020. Bu gayriresmî çeviri, Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı tarafından yapılmış olup, Mahkeme açısından bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Bu çeviri, davanın adının tam olarak belirtilmiş olması ve yukarıdaki telif hakkı bilgisiyle beraber olması koşulu ile Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığına atıfta bulunmak suretiyle ticari olmayan amaçlarla alıntılanabilir.

OLAY VE OLGULAR

1. Başvuran tarafların isim listesi ekte yer almaktadır.
2. Türk Hükümeti (“Hükümet”) ise kendi görevlisi tarafından temsil edilmiştir.

A. Davanın Koşulları

3. Davanın kendine özgü koşulları, taraflarca ifade edildiği şekliyle, aşağıdaki gibi özetlenebilir.
4. Yüksekova Asliye Hukuk Mahkemesi, 17 Temmuz 2008 tarihli kararla, Yüksekova Belediyesini meblağların ekte yer aldığı tazminatları başvuranlara ödemeye mahkûm etmiştir.
5. Yargıtay, 22 Aralık 2008 tarihinde, bu kararları onamıştır.
6. Söz konusu kararlar, 6 Mart 2009 tarihinde, kesinleşmiştir.
7. Söz konusu tazminatlar, hâlihazırda ödenmemiş görünmektedir.

B. İlgili İç Hukuk Kuralları

8. Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yolu ile ilgili olarak, Mahkeme, *Uzun/Türkiye* (No. 10755/13, 30 Nisan 2013) kararına atıfta bulunmaktadır.

ŞİKÂYET

9. Başvuranlar, Sözleşme’ye Ek 1. No.lu Protokolün 1 ve 6. maddelerini ileri sürerek, ihtilaf haklarında verilen yerel adil kararların icra edilmemesinden şikâyet etmektedirler.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

10. Mahkeme, başvurulardaki benzerliği göz önünde bulundurarak, başvuruları tek bir kararda birlikte incelemenin uygun olduğu kanaatine varmaktadır.

11. Mevcut durumda Hükümet, başvuranların 23 Eylül 2012 tarihinden beri erişebilir olan Anayasa Mahkemesi önünde bireysel başvuru yollarını tüketmedikleri gerekçesiyle iç hukuk yollarının tüketilmediğine ilişkin bir kabul edilemezlik itirazı ileri sürmektedir. Hükümet, bu konuda özellikle Anayasa Mahkemesinin 8 Nisan 2010 ve 26 Mart 2012 tarihlerinde yani Anayasa Mahkemesi önünde bireysel başvuru hakkının yürürlüğe girmesinden önce kesinleşen iki adli kararın icra edilmemesi nedeniyle, ilgililerin adil yargılanma ve mülkiyetlerine saygı haklarının ihlal edildiği sonucuna vardığı 3 Nisan 2014 tarihli bir kararına atıfta bulunmaktadır.

12. Başvuranlar, Anayasa Mahkemesinin *ratione temporis* (zaman bakımından) yetkisinin durumlarını kapsamadığını zira söz konusu yerel kararların Anayasa Mahkemesi önünde bireysel başvuru hakkının yürürlüğe girmesinden önce kesinleştiğini belirtmektedirler. Bu bağlamda, başvuranlar Anayasa Mahkemesinin 19 Aralık 2016 tarihli kararına atıfta bulunmaktadır (2014/1869). Bu kararda Anayasa Mahkemesi, 6384 Sayılı Kanun tarafından kurulan Tazminat Komisyonunun, söz konusu kararın icra edilmemesi nedeniyle, ilgililere bir tazminat ödediği gerekçesiyle, *ratione personae* (kişi bakımından) bağdaşmaması sebebiyle, kesin adli kararın icra edilmediğine ilişkin ilgililerin şikâyetlerini reddetmiştir. Ayrıca, Anayasa Mahkemesi söz konusu yargılama çerçevesinde verilen son kararın, Anayasa Mahkemesi önünde bireysel başvuru hakkının yürürlüğe girmesinden önce kesinleştiği gerekçesiyle, *ratione temporis* (zaman bakımından) bağdaşmadığından yargılama süresine ilişkin şikâyeti reddetmiştir.

13. Mahkeme, iddia edilen ihlalin, devam eden bir durum oluşturması nedeniyle, kesin adli kararların icra edilmemesiyle ilgili olduğunu gözlemlemektedir (*Lemke/Türkiye*, No.17381/02, § 37, 5 Haziran 2007). Ayrıca, Mahkeme bu kararların 6 Mart 2009 tarihinde yani 23 Eylül 2012 tarihinde Anayasa Mahkemesi önünde bireysel başvuru hakkının yürürlüğe girmesinden önce kesinleştiğini kaydetmektedir.

14. Dolayısıyla, Mahkeme daha önce Anayasa Mahkemesinin, somut olayda olduğu gibi, bireysel başvuru hakkının yürürlüğe girmesinden önce başlayan ve bu tarihten sonra devam eden durumlarda *ratione temporis* (zaman bakımından) yetkisini genişlettiğini belirtmiştir (bk. Tutukluluk süresine ilişkin *Koçintar /Türkiye* (kk.), No. 77429/12, §§ 17-26 ve 39, 1 Temmuz 2014 ve yargılama süresi hakkında *Erol /Türkiye* (kk.), No. 73290/13, §§ 21-23, 6 Mayıs 2014). Ayrıca, Mahkeme daha önce başvuranların devam eden bir durumun söz konusu olması nedeniyle, Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunmuş olmaları gerektiğini değerlendirerek, söz konusu mahkeme önünde bireysel başvuru hakkının yürürlüğe girmesinden önce, ilgililere verilen ömür boyu hapis cezasının azaltılamaz niteliğine ilişkin şikâyetin iç hukuk yollarının tüketilmediğinden dolayı kabul edilemez olduğuna karar verdiğini hatırlatmaktadır (*Tekin ve Baysal/Türkiye* (kk.), No. 40192/10 ve 8051/12, §§ 25-28, 4 Aralık 2018).

15. Ayrıca, Mahkeme Hükümetin atıfta bulunduğu Anayasa Mahkemesinin 3 Nisan 2014 tarihli kararını dikkate almaktadır (No. 2013/711). Bireysel başvuru hakkının yürürlüğe girmesinden önce kesinleşen adli kararların icra edilmediğine ve bu tarihten sonra da icra edilmediğine ilişkin *ratione temporis* (zaman bakımından) söz konusu mahkemenin yetkisini genişlettiği anlaşılmaktadır. Mahkeme, kesin adli kararların icra edilmediğine ilişkin başvuranların şikâyetinin söz konusu mahkeme tarafından incelenmesinde durumun bu şekilde olmayacağını belirtmeye imkân sağlayacak hiçbir unsura veya argümana sahip değildir.

16. Başvuranların atıfta bulunduğu Anayasa Mahkemesinin 19 Aralık 2016 tarihli kararıyla ilgili olarak, Mahkeme bu kararın somut olaya uygun olmadığını zira yargılama süresine ilişkin *ratione temporis* (zaman bakımından) bağdaşmaması nedeniyle, bu davada reddedilen şikâyetin mevcut davadan farklı olarak, Anayasa Mahkemesi önündeki bireysel başvuru hakkının yürürlüğe girmesinden sonra birbirini izleyen devam eden bir durum teşkil etmediğini değerlendirmektedir.

17. Mahkeme, görevinin ikincillik niteliğini dikkate alarak, Hükümetin itirazının kabul edilmesi gerektiğini değerlendirmektedir. Sonuç olarak bu başvuruların, Sözleşme'nin 35. maddesinin 1 ve 4. fıkraları uyarınca, iç hukuk yollarının tüketilmediği gerekçesiyle, reddedilmesi gerekmektedir.

Bu gerekçelerle, Mahkeme, Oy birliğiyle,

Başvuruların birleştirilmesine;

Başvuruların kabul edilemez olduğuna *karar vermiştir*.

İşbu karar, Fransızca dilinde tanzim edilerek, 23 Mayıs 2019 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

Hasan Bakırcı
Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

Valeriu Grițco
Başkan

EK

No.	Başvuru Numarası ve Başvuru Tarihi	Başvuranın Adı Doğum Yılı	Temsilcilerin Adı	Yüksekova Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından verilen tazminat tutarı (Türk lirası)
1.	32460. 26.03.2013	Muhyettin ATSIZ 1962	Levent ERCAN Hüseyin ÖZ	1.830.11.
2	32466/13 26.03.2013	Mehmet TETİK 1955	Levent ERCAN Hüseyin ÖZ	1.820.06
3	32467/13 26.03.2013	Hüseyin TİNAR 1963	Levent ERCAN Hüseyin ÖZ	1.691.93
4	32468/13 26.03.2013	Selim SÜRE 1956	Levent ERCAN Hüseyin ÖZ	2.193.38
5	32470/13 26.03.2013	Tahir ENGİN 1966	Levent ERCAN Hüseyin ÖZ	1.877.11
6	32471/13 26.03.2013	Ömer DİNLER 1958	Levent ERCAN Hüseyin ÖZ	2.452.35
7	32473/13 26.03.2013	Şükrü DAYAN 1965	Levent ERCAN Hüseyin ÖZ	1.510.97
8	33469/13 26.03.2013	Abdulhalik AKDENİZ 1978	Levent ERCAN Hüseyin ÖZ	2.399.58